

Megjelenik a lap **Temesvá-**
rótt minden kedden.

Előfizetési díj akár helyben,
akár postai szétküldéssel:

Egész évre 6 ft. pp. = 6 f. 30 kr. ujp.

Fél évre 3 ft. pp. = 3 f. 15 kr. ujp.

A helybeli előfizetők a lap ház-
hozhozlásáért rendelést tehetnek.
a lap kiadó hivatalában.

Szerkesztői iroda: belváros,
bécsi utca 68. szám, első emelet.

DELEJTŐ.

A tudomány, anyagi érdekek és szépirodalom közlönye.

Jelige: Csak az a nekret vész el, mely önmagát elhagyja.

Előfizetheti helyben a szer-
kesztőségnél, vagy a helybeli könyv-
kereskedésekben; vidéken min-
den cs. kir. postahivatalnál szer-
kesztőséghez utasítandó bérmentes
levelekben.

Hirdetések minden közhazsnalat-
ban lévő nyelven fölvetetnek. A
beigatásért minden három hasábo
egyes sorért 4 p. vagy 7 uj kraj-
cárnyi díjszámítatik.

Kiadó hivatal: belváros, bé-
csi utca Uhrmann Márton
műkereskedésében.

Kedd, március 20. 1860.

12. szám.

Harmadik évi folyam.

Az új iparrend gyakorlati jelentősége népgazdasági viszonyainkban.

I.

Ha mi az európai szárazföld iparviszonyait sa-
játyszerű fejlődésükben komolyan vizsgáljuk, lehetlen
észre nem vennünk, hogy a szabad iparverseny elve,
mely az ókori céhkényszer rendszeréből minden áron
törekszik kibontakozni, két új irányban mindenütt
roppant akadályra talál, sőt, saját megsemmisülésé-
nek örvényére bukkan. E két új irány elsője az:
hogy most a népek, a széttagoltság állapotából min-
den érdekekben társalmi egyesülésre törekcszenek; a
másodika pedig az: hogy számos államkormány, mi-
helyest önmunkás szellemet lát a társakozási moz-
galnakban; minden társakozásra, minden mozgalomra
saját hatalmának nyergét veti, s megfosztva az em-
beri egyesülés szellemét természetadta szabad aka-
ratától, tulajdon célai szerint vezeti. Ez okból ta-
pasztallhatjuk, hogy a jelenkorban két csodálatos tü-
neményt idézett elő a munkaverseny egész Európá-
ban. Így például Franciaországban látjuk, hogy
éppen a szabad munkaverseny elvénél fogva, min-
denki versenyezhet mindenki ellen; — Poroszország-
ban, mint ezt az 1845-ik év óta főállók ipartörvény
is igazolja: az ipartársulatok ipartársulatokkal;
Ausztriában végre: a kormányhatalom által saját en-
gedelmeskedő irányban szervezett ipartestületek s
magánosak, egymással. Mindez, ha jól meggondol-
juk, nem egyéb, mint a rendszeresített hatalom ural-
kodása; mint a paragraphirozott fegyelem abszolút
kormányja a sokaság isteni jogai fölött, melyek ép
azért, mivel hogy égből származtak, e szűk földön
kellő tért nem találnak. Mindez valóban nem más,
mint a kényszerűség a szabad akaratra nézve; — a
társadalomnak szolgáló átszegődése az államhoz. Imá-
dott és fönséges lealázódás mindenestre; — de
mégis csak lealázódás! Összevetvén e bámulatos tü-
neményt a világtörténelem regibb mozzanataival, azt
találjuk továbbá: hogy az iparos Attika szent föld-
dén, mint iparos, nem volt ugyan semmi; de mint
polgár, mint társadalmi lény, — minden; a közép-
korban az iparos már volt valami; az ujkorban végre:
minden némely földrészekben; és ismét semmi, bizo-
nyos tartományokban.

De, hát Ausztriában? Itt társadalmilag valami-
vel több a semminél; politikailag ellenben olyan ha-
tározatlan quantitásféle, melyről sem fönn sem lenn
nem tudjuk, hogy az államgépezet művezetében hová
illesztendő. Az ausztriai új iparrend t. i. rendezi
ugyan a munkát; ámde csupán elvont viszonylatai-
ban, s magáról a munkásról, mint a politikai társa-
dalom tényező tagjáról egy betűt sem hallat; míg
ellenben a porosz ipartörvény, midőn a munka vi-
szonyait szabályozza, a munkásnak, az iparosnak is
kijelöli állását a politikai társadalomban. Azt mondja
ugyanis a porosz ipartörvény, hogy mihelyest valaki
valami ipart kezd bizonyos községben; az már ezen
iparüzletnél fogva tagja azon községnek. A mi új
iparrendünk 9-, 45-, s 47-ik §-a ellenben e jogot
nem csak megtagadja, sőt olykép szabályozza, hogy
az iparüző valamint üzlettelepére, ugy honosságára
nézve sem tájékozhatja magát. Valamely ipar meg-
kezdése, azon község kötelékébe fölveteltől, mely-
ben az ipar üzendő lesz, nem függ, s a községi ho-
nosságon semmit sem változtat, — mondja új ipar-
rendünk 9. §-a. Ezen pont, ha jól fölfoztuk értel-
mét, mintegy megszentcsitni látszik ugyan a munka-
verseny elvét, elég szabadelvű biztosítványt nyujtván
arra, miszerint akár nyer polgárjogot valamely ipar-
vállalkozó akár nem, üzletét megnyithatja. Ámde,
miután a mi új iparrendünk csupán az iparért egy
vállalkozót sem méltat arra, hogy a hol üzletét meg-
nyitja egyszersmind honosságot is nyerjen, sőt, mi-
után a 35-ik § szerint az üzlettelepek megnyitása
külön engedélyezésnek lévén kitéve s ekkép min-
denféle akadályoknak alávetve, — nem természete-
sen következik-e, hogy e két ok részint gátolja az
ipar szabad és könnyű gyakorolhatásának módját;
részint ott, hol az üzlettelep megnyitása tilalmazta-
tik, lehetlenné is teszi azt, holott ellenben, ha az
iparos, főleg pedig a belföldi, mint már különben is
megpróbált s qualificált állampolgár, — a községi
honosságra már eo ipso mivel becsületes és hasznos
iparos — jogosítva volna; a munkaversenynek sokkal
tágasabb mező nyitvatnék s az iparos osztály állása
midőn ekkép megkönnyítették, egyszersmind föl is
magasztaltatnék? Hasonló megszorítást találunk to-
vábbá az új iparrend 47-ik §-ában is, mint a hol
szintén elvül mondatik ki, miszerint még a fiók-üz-

lettelepekre nézve is külön engedélyért kell folyamodni. Csupán rendőrségi szempontból tekintve a dolgot, e megszorítás nem tűnik föl ugyan nagy hányán gyanánt a munkaversenyben; de nagynak fog föltűnni ha meggondoljuk, miszerint az ily engedélyek fölötti tárgyalások rendszerint politikai nem pedig népgazdasági tekintetek által fognak véreztetni, s így azon célnak, miszerint az ipar és népgazdasági szükségletek között minél szorosabb s egymást támogató frigy létesülhessen, szolgálatára nem lehetnek. Az ipariüzletekhez megkívántató engedélyezések tárgyalása ugyanis, az új iparrend szerint következőleg fog történni. Folyamodni kell t. i. a politikai hatóságokhoz, s ez a község előljáróságát, sőt a tizedmesterek s falragaszok által az egész községi lakosságot fölszólítja, miszerint a fölláttató üzlettelep ellen két—négy heti időtartam alatt kifogását mindenki beadhassa. Most kérdelem: nem fog-e ebből számtalan esetben az következni, hogyha egy héber, görög s egyéb idegen vallásu ember valamely tulajdonoslag katolikus vagy protestans hitvallásu községben szándékozik üzlettelepét fölláttatni, gyakran csupán ex odio religionis vagy merő kenyéririgységből a nagy többség reclamatiója miatt elüttetik céljától? Avagy nem úgy állandó-e a dolog, hogy régebben a célbeli szűkagyvak állották útját minden versenynek, — most pedig a szakképességgel s népgazdasági belátással éppen nem bíró „profarum vulgus“ többsége? Azt véljük pedig, hogy az élet anyagi érdekei, különösen a nyerstermelés és földelgőzés; a kereslet és árukészlet viszonyok között csak akkor fejlődhetik ki kellő egyensúly, ha az iparvállalatok mindenkor s rögtön szolgálatára állhatnak a népgazdasági igényeknek; vagyis: máhelyest úgy áll valamely nemzet a nyerstermelés külforrásaira nézve mint Magyarország népcsaládai: akkor legyen ép oly teljes a műipar emancipatiója mint a földmivelés; — s az iparszabadság mentve, megóva legyen valamint a vámkorlátok gyámságától, úgy felülről és alulról minden önkénytől, s előítéletes féltékenységtől.

De térjünk részletekre, hogy jobban megértessünk.

Mészáros Károly.

Értekezés a szabad ispánság értelmezésére.

A Delejtü múlt évi 30. számában felvettem ama kérdést, mi különbség volt hazánkban a rendes és a liber Comes között? A következő adatok tán felderítik némileg a homályt:*)

*) Hogy a Comes szó eredetileg bírót jelentett, megmutattuk következő című cikkünkben: „Hogyan ragadt a Bánság nevezete Temes vidékére.“ Delejtü 1859. 29. szám. (Szerk.)

Anno domini 1612 in festo nativitatis beatissimae Mariae Virginis in Castello Bosok, domoque, ac Curia nobilitari in eodem Castello in sede videlicet iudiciaria egregii Gabrielis Sibrik de Szarvaskend, tamquam liberi Comitum administratum est infrascriptum iudicium praesentibus egregiis, ac Nobilibus Francisco Zanthohazi iur. Assessore tabulae Sacrae Caesareo regiaeque Mattis, nec non comitatum Castrifer. ac Sopron. Notario, Ambrosio Káldy. Joanne Gaal, illium dicti Cottus Castrifer, Thoma Sibrik, Steph. Káldy, Ambrosio Záky, Emerico Káldy, Steph. Hirinyi iur. Assessoribus, item Georgio Döbrösy iur. Notario honorabilis Capituli Ecclesiae Castrifer, Sigismondo Sibrik, Georgio Sibrik, et Osvaldo Sibrik de praedicta Szarvaskend ratione, ac praetextu necis, sive interemptionis coloni Francisci Nagy de Alsó Zopor.

Causa honestae mulieris Annae relictae providi condam Petri Krisanits, alias coloni nobilis Francisci Nagy de Alsó Zopor ut A in Udvard commorantis ut actricis. Contra providum Michaelem Vargha colonum Splis, ac Magnifici dni Francisci de Batthian etc. in oppido eiusdem dni Rohoncz commoran. veluti incattum.

In persona A nobilis Joannes Zepso proponit: Hogy az itt mult Z. Bertalan nap tájában ez az J. nem tudatik mi indulatból assumtis secum certis complicibus suis — — — — —“ itt egy hosszadalmas per tárgyalatik, melyben a liber Comesekre nézve egy helyütt ez áll:

„Procurator dar J protestatur de ipsa deliberatione, ac petit ut egregius Gabriel Sibrik producat privilegium de auctoritate liberi Comitum.

J. ad praemissam propositionem dicit: holott immár az dnus Splis Comes ex deliberatione dominorum iudicium amovealtatott pro nunc, ez causaban ez Jt defendalny az J. ellen nem tartozik az liber Comes semmi privilegiumot producalni, holott eféle causak discussiojában iuxta publicas regni constitutiones az paraszt falukban levő biróknak is auctoritása vagon.

Procurator autem A dni dicit praesentem allegationem procuratoris supra dicti nullam esse, pro nihiloque reputari, nam de iure regni non nudis verbis, sed privilegiis officium liberi Comitum, et auctoritatem suam probandam esse, et quia nihil probavit, petit colonum simpliciter dimitti etc. etc. etc.

Az ítélet következtében a bepanaszlott elbocsátatott, a felperes pedig indebitae actionis címe alatt 20 forintban elmarasztaltatott.

A megöletett Krisanits Péter özvegye Thurzo György akkori nádorhoz folyamodott, s ügyének újabb leendő felvételéért esedezett, ki azon minőségében birói parancsot menesztett Sibrik Gáborhoz: „nos Georgius Thurzó Regni Hungariae Palatinus etc. etc. egregio Gabrieli Sibrik de Szarvaskend

salutem cum favore, expositum est nobis etc. etc., feltűnő, hogy Sibrik Gábor liber Comesnek nem nevezetik, a meghívott bírók pedig arbiter bírókul címeztetnek, s a per ujonnan ugyan azon bírák által felvétetni rendeltetik, non obstante sententia praedictorum iudicum arbitrorum eosdem rursus, et denuo ad faciem praenotatae possessionis Bosok convocari, qui ibidem in facie eiusdem possessionis Bosok in uno certo etc., több adataim e tárgyban nincsenek; — az imént felhozottak e tárgyat bővebben felvilágosítják ugyan, a mennyiben bizonyítják, hogy a liber Comes-ség kiváltságon alapult,* de azért a kérdést véglegesen még sem fejtik meg, minél fogva az további kutatási tárgyul fennmarad.

Nézetem szerint e kérdés végkép felderíthetnék, — pedig bizony megérdemelné — ha a tisztelt Sibrik család levéltárának őrije ezen kiváltságlevelet, a nyilvánosság valamelyik közlönyébe igtattni sziveskednék; ha pedig az bármi okból lehetséges nem lenne, pótolthatnák valamely más család által, mert alig hiszem, hogy az egész országban egyedül a Sibrik család birt volna ily kiváltsággal.

Rosty Zsigmond.

A timsóról.

I.

Timsónak (Alumen, Alaun) nevezetik egy igen régen ősmert és hasznos fajja a föld érceinek, mely mind a gyógyászatban, mind az iparban hasznos. A tulajdonképeni érc Aluminium — Timany — csak 1827 óta ismeretes, azelőtt csak mint savakkal képződött külön-nemű só-timsó név alatt, vagy pedig agyagföld — Thonerde — alakban ismertetett.

A történet számos évszázadok előtt már bizonyos timsó-bányákról emlékezik Roha vagy Rocha város mellett Mesopotámiában, melynél fogva régi neve: rochai timsó (alumen rocae) sokak által említettik. Más természetvizsgálók ezen elnevezést a rocca (kőszikla) olasz szótól származtatják, miután Európában a magyarországi után egyedül csak Jolfa mellett — a pápai államban, — kősziklákból bányázták ki azt.

Már Plinius többféle timsókról emlékezik, me-

*) E részben a tisztelt közlő urnak tökéletes igazsága van, mert II. Ulászló 1495. évi XIX. törv. cikkének 3-ik §-a is kiváltságos embereknek nevezi őket: „quibus possessionati homines privilegiati, qui Liberi Comites appellantur.“ Ebből emellett az is kitűnik, hogy birtokosoknak is kellett lenniük. Verbóczy Hármaskönyvének II. Rész 13. cím 6-ik §-a szerint a liberi comites jogaihoz tartozott az ügyvédek kinevezése is, mely jogaikban csak az érsekek, püspökök, a vrániai perjel, az örökös grófok (tulajdonkép csak az országzászlói rangban lévő pozsonyi és temesi grófok) és a rác despotá osztozkodtak. (Szerk.)

lyek Cyprus szigetén fekete és fehér név alatt ismertettek; az első világos színnel, s a másik sötéttel használtatott a gyapju és bőr festésére. A színkülönbség a vaskén-élegtől (sulf. ferri oxydul) vagy más tisztátalan ércek keverékétől származhatott, s ennek válfaja az mi a kereskedésben, toll- vagy hajtimsó (alumen plumosum — Federweis) név alatt ismeretes.

Hiteles hagyományok után a mai timsó, a régi kor irói, bűvészei (alchimisták) által is használtatott már, (a 4-ik századtól a 16-ik első negyedéig.) A 8-ik század közepén már annak égetéséről is emlékeznek. Később a 13-ik században a timsó gyártása előbbre haladt, mint azt Ducas Mihály hátrahagyott munkáiból tudjuk. Szerinte az Smyrna közelében, az olaszok által kezelve, kilugozás és jegecedés által nyeretett. Agnano mellett Nápolyban már 1248-ik évben egy timsó-bánya létezett, és a 15-ik század közepén a nápolyi királysághoz tartozó Sicilia szigetén Perdix vagy Pernix Bertalan genuai kereskedő által szintén oly bánya alapított. Ugyan azon időben Giovanni de Castro Jolfa mellett egy bányát szervezett, s a munkásokat keleten képezte ki, miután ott kizárólagosan a timsó gyártásával foglalkoztak. Az akkori időben gyártott timsó leginkább a genuai kereskedők és olasz kézművesek s munkások által hozott nyugoti Európába, és veres festékekkel jegyeztetett.

Valentinus Basil, — ki a 15-ik században élt, — említi, hogy Németországban több helyek és tavak mellett timsófőző gyárok léteztek. Angliában a 17-ik század elején kezdték azt művelni.

A történet szerint sok időig vasgáliccal hamisítva kezeltetett, míg Paracelsus (1493—1541) volt az első, ki a kénsavanyt — ércalanya (básis) miatt, — a timsótól elválasztá.

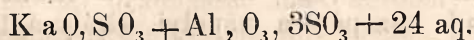
Sok idő folyt le addig, míg a természettudósok reá jöttek, hogy a timany többféle savakkal és alanyokkal egyesülve különböző jellemű sókat alkot, miket általában a közéletben timsóknak neveznek; névszerint: kénsavas agyagföld, (schwefelsaure Thonerde), kénsavas agyagföld-hamany (Kali), szik-timany (Natron-Alaun), húgyagos timany (Amoniak-Alaun), kesernyes timany (Magnesia-Alaun), vill-savas agyag vagy timföld (Phosphorsaure Thonerde), kovany-savas timföld (kieselsaure Thonerde), sat.

A hamanyos timany (Kali-Alaun) a legrégebb időben ősmertetett, s a görögök által stypterion, a rómaiak által alumennek hivatott. Erről beszél a római író Gallius, hogy Mithridates egyik tábornoka egy csatában a rómaiak ellen — 78 évvel Krisztus előtt, — egy megéghetetlen fatornyot csináltatott, melyet ő timsó olvadékával készítettett.

Találtatik a természetben némely tűzhányos — vulcanicus — helyeken egy sziklanem, (a malomköhöz legközelebb álló), mely minden a timsó előállítására megkívántató alkatrészeket, már készen tart

magában. Legnemesebbek közé tartozik Európában a magyarországi és római. Hazánkban több helyt találhatik a timsókó, de legnagyobb és legtisztább mennyiségben, mely még a római is felülmúlja, — Beregh-Ugocsa megyében, hol Munkács mellett Podheringen és Puzta Kerepecen, Dercsényben, gróf Schönbornnak; Dédán, hajdan báró Perényi Zsigmondnak, jelenleg a kincstárnak; s a nagy-muzsalji hegyek alatt levő bányákból gr. Károlynak jeles és nagy timsó-gyárai vannak, melyek közül egy évenként 3500 mázsa timsót állít elő. A sopronyi timsófőző gyárak mint minőség, mint mennyiség tekintetében, hátrább állanak a beregieknél.

Ezen sziklák kénsavas hamany-éleget s kénsavas timanyéleget vagy oxydot tartanak egyesülve, mi a sziklának vízbeni oldhatlanságát okozza, vegyjele a timsónak:

E sziklának perkelése által a víz belőle elszáll, mi által az aluminium oxydnak feleslege is kiválik a többi alkatrészek vegyületéből. A pörkölt tömeget vízzel meglazítva a levegőn hagyják, mely vizet vonván magához, oldható timsóvá lesz, melyet vízzel felolvasztván az oldhatlan élegek (oxydok) visszamaradnak. Az oldat befőzve, meghűlése alatt a timsót octóder — nyolcas-jegecokban, néha mint a római hexaéderekben — hatosok vagy kubik alakban választja ki. E szerint készül a római és munkácsi timsó. A római a hozzá kevert vasélegtől (rozsdá) kevésbé vörösre van festve, s mivel semmi vasat vegyészileg feloldva magában nem tart, — mi a festésben igen ártalmas, — ezért a többiek felett a festők előtt nagy becsben áll. Más országokban a timsó előállítását részint timany-palából (Alaun-Schiefer) részint agyagból különböző elvek szerint eszközlik.

A tiszta agyagföld gyakran jegecesedve is találtatik, több ásványt, s azok közül igen becses drága köveket alkotván. Ha tiszta és átlátszó Korundnak neveztetik, mely a gyémánt után a legkeményebb kő, a miért a gyémánt és más kövek köszörüléséhez használtatik; gyakran különböző ércek által színezve van s ekkor ha kék Saphir, ha vörös Rubinnak, a vaséleggel színel pedig esiszólókőnek (Smirgel) neveztetik.

Ha timsó oldatot szénsavas amoniakkal (carb. amoniae), vegyitünk, nagy területű kocsonyás válmányt nyerünk, mely szárítva igen kis területre zsugorodik öszve; ez a timany-élegnek hydrátja vagy jege, mely a természetben jegecalakkal Diaspor és Gibbsit név alatt fordul elő. Oly aluminium vegyület, melyben a kaliumoxyd, vegytanilag magnesium oxyd által van helyettesítve, drága követ alkot, melynek Spinell a neve. Ujabb időben e vegyületek közül műton többet is állítottak elő, melyek a természetbenivel minden tulajdonságaikban meg-

egyeznek, s mely által a haszonért, becsületet és hitelt nem méltányló kalmár, dusásan csalja meg a drágakövek ismeretében járatlan vásárlót.

Az aluminium-oxyd még számos más ásványoknak teszi lényeges alkatrészét. Ezek között legérdekesebbek a földpátok, zeolithek családjába tartozó számos fajok, melyek mint kettős sók szerepelnek. Ez ásványok az ugynevezett pluton-féle, vagy jegeces sziklanemek hiányozhatlan alkatrészét teszik, név szerint a gránit, gneis, csillámpala, porphir, trachit és számos sziklanemeknek. Ezek elmallásából erednek azután a sokféle agyagnemek, melyek közül a legtisztább kaolin- vagy porcellán földnek neveztetik, melytől lefelé az agyag különböző részletű tisztasággal bír a közönséges cserépvagy fazékas agyagig. Emilitést érdemel még itten a porcellán-földnek egy neme, mely a közéletben Fayence név alatt ismeretes, melyből készültek a nemesebb fajta cserépedényekhez (mint p. o. a pipa) tartoznak; továbbá a Wedgewood vagy nemesebb Fayence, mely kimenvén a divatból már a kereskedésben is alig található.

A kova-sav, timany-éleggel összekötve számos ásványt alkot, mint p. o. az andalusit, a disthen, agamatolith sat. A topáz, euklas, beryll, smaragd kettős kovasavas (silicium) sók.

A kovasavas timany-élegek vizet is tartanak magukban, ide tartoznak a mi agyag- és porcellán-földeink, melyet az eső sokszor helyéről távol helyekre mosván s vaséleggel keveredvén szolgáltatja a közönséges fazékas agyagot. Sokszor tetemes mennyiségű mészszel van vegyülve, s az ily agyagot márgának (Mergel) nevezik. A tiszta agyag, ha magában túl mennyiségben kova-savat tart, olvaszthatlan; ellenben ha égvényes földeket vagy vasrozsdát tart magában nagy mértékben, — sokkal könnyebben lesz olvasztható. Némely agyagnem az olaj vagy zsiradéknek a gyapjubóli kivételére használtatik, mely kalló-földnek (Walkererde) nevezetik. Ha az agyag tetemes mennyiségben vaséleget tart magában, akkor mállának (Ocker) nevezik. Ez néha a hozzá kevert cseleny-élenytől (Mangan-Oxyd), barna színt nyer, s ekkor Terra de Sienna-nak mondják.

Miután itt röviden a timsó történetét, előállítását, műipari használhatóságait közlém, jövő közlésemben emlékezni fogok annak alanyáról (basis) az új találmányok egyik legérdekesebbikéről, a timanyról.

Osváth Pál.

Levelezések.

Pest, március 15-én. A multkori levelemben megemlékezém az idő jelenségeiről. Oly tárgy, melylyel szintoly csinnal mint bizonyos tartozkodás-

sal kell banni. Azonban, ha egyszer tényekről van szó, azoknak leplezetlen kimondására szoritkozni; soha sem volt és sem lesz — tilos, mint Brougham a lincolni eskütszék előtt mondá: „Ha nem szabad melegen, hévvel ily tárgyokról vitatkoznunk, úgy mirevaló a tűz az ember keblében?“

A magyar akademia számára f. é. január 1-ső napjától kezdve a mult hétfői ülésig, tehát 9 hét alatt bejött hazafiui adomány az alapítványt az akademia házára: 189,599 ft 90 kr. egy bankrészvény 45 db arany, 1 Napoleond'or, 10 tallér, 2 db rubel 32 db ezüst huszas és két ezüst forinttal, az építési költségfedezvényét: az akademia tőkájére: 185,104 ft. 70 kr. egy bankrészvény és 5 db arannyal gyarapíták.

Az akademia számára a fővárosi községtanács által a Dunaparton felajánlott építési térből az akademiai palotának szolgáló ölenkint 100 pftjával engedtetik át. Mellette a térség 205 ftjával adott el.

Tegnap tartotta Reményi Ede ur „bucu hangversenyét.“ A színház fulladásig megtelt és virtuóz hazánkfíát zajosan meg és kitapsolta. A műériőknek legnagyobb gyönyört „Verseny“ (Concerto) című szerzeménye okozott. A „magyar dal-füzér“ ropant hatást csinált. Reményi urnak ismételnie kellett azt. Különös báj, olvadékonyság, büerő rejlik hegedüjében; egyszer mennydörög jó kedvében, más-kor jajgat vérző bánatában; majd a madarakkal csiripel, majd zajosan nyög fel mint egy sebzett orosz-lány. Ilyen lehetett Calypso bűvészi talismánja, melylyel a Troja ostromából hazatérő Ulyssesst magához csalogatá. Reményi ur ügyesen és tapintatosan tudta megválasztani a darabokat is, melyek hangversenyének műsorozatát képezék. Fölismerte helyzetét és geniusa megsugta, hogy milyen kulcs-csal lehet megnyitni a magyarok sziveinek tündér-templomát. Választhatott volna figyelem- és érzés-fárasztó opera és concert darabokat, melyek igen szépek magokban, de — nem magyarok. Mint mondá: jelenleg a vidéki nagyobb városokat látogatandja meg és így Önök is nem sokára hallani fogják ün-nepelt hazánkfíának elragadó művészetét. . . . Kép-zeljük, mennyire kedves vendég leend! *) . . .

Mult vasárnap tartatott meg szükölködő hor-vát testvéreink részére rendezett hangverseny, melyben Boskovitz, Reményi urakon kívül, Jókainé, Hol-lósy K., Füredy stb. vettek részt. A tiszta jöve-delem 1300 o. forint körül van, mely az illető helyre el is küldetett. Mint rebesgetik, még egy „hang-versenyt“ rendezendnek, melyben — állítólag — főuraink veendnek részt.

A Móczféle vendéglő helyiségében Gio v a n n i

Santi Velencéből, „énekestélyt“ tartott, melyről azt a megjegyzést tehetjük, hogy programja elég rossz magyarsággal volt írva, mi a fővárosban — hol any-nyi értelmes ember készsége áll rendelkezésre, — méltán megrovást érdemel.

Ipolyi Arnold, a „magyar mythologia“ tudomá-nyos szerzője, az elmúlt héten tartá akademiai szék-foglaló beszédét, melyben általánosan a régiség-tanról (archaeologia), különösen pedig, egy XIII. századbeli romátemplomról, értekezett. Ugy látszik, hogy a tudós szerzőnek, a hallgatóság által nagy érdekléssel, és fölszigázott figyelemmel kísért, episod-szerű fölolvasmánya, csak egy lapját, — hogy úgy mondjuk — képezi egy, szakavatottan talán már el-készült, óriási munkának, mely „magyar archaeolo-gia“ címmel, méltó helyet foglaland el a „magyar mythologia“ mellett. Ezen hitünket igazolja azon mély kutatást eláruló tudományosság, mely szerző minden állítását átlengi. Vizsgálja és meghatározza az elnevezéseket; hol szükséges, műszót alkot; me-lyek mind arra mutatnak, hogy Ipolyi ur egy, ná-lunk eddigelé parlagon heverő térre lépett, s a tu-domány világát egy ragyogó szövétnekkal gazdagi-tandja. Kivánjuk, hogy mielőbb valósuljon — re-ményünk!

Brassó, március 13-án. Vig farsang után szo-moru eseményekben dus böjtöt élünk; zord s ked-vetlen időjárás által növekvő kedélytelenség köze-pette. Megszünt újra darab idő óta a közlekedés, s ha nem; igen hosszas vártatva érkeznek hozzánk a tu-sítások, hirlapok, melyeket mindenki lesve vár a naponta fejlődhető politikai események végeredmé-nye iránti természetes feszengésében.

Városunk — mint érintők — rövid idő alatt sok balesetnek volt színhelye. Tűz, öngyilkosság, hamispénz-készítés, elfogatás, ezek követék egymást csaknem egy hét alatt, s mindezekon kívül — mi régóta nem történt — halálos ítélet is mondatott ki egy gyilkos felett.

Egy helybeli előkelőbb kereskedőnek 26 éves fia tetemes kártyaveszteségek folytán, vagy atyja előtti félelmében, kitől a pénzt orozva vivé el, chlo-roform által vetett éltének véget egy szálloda szo-bájában, hol közel három napig fekiúdt, mig hosz-szas sürgő keresés után véletlen megtalálták.

E felfedezés utáni napon ugyanazon vendéglő-ben egy Pestről háromezzer ft. elsikkasztásával meg-szökött kereskedő-segéd fogatott el, ki a farsangnak is jó részét itt töltve, Oláhországba kívánkozott, de a kellő utlevelet el nem nyerhetvén, most már ha-zafelé utaztatik — jó fedezet alatt — postakocsin, s ugyan a mellett — ex offo.

A bankó-készítő egy itteni polgár alig 15 éves fia, ki oly ügyességgel bir, hogy egy rossz tollal szabad kézből utáncsinált egy forintos bankjegyet, s

*) Valóban az leend!

majdnem sikerült neki, azt kiadni. Képzeltető a százanandó szülék fájdalmas meglepetése, midőn börtönbe hivattak, fiokat meglátogatni.

A kellemetlen időjárás, folytonos havazás, csaknem járhatlanná teszi utcáinkat; s így akarva vagy nem, honnszorulunk; mig majdan az ujonszervezendő

magyar casinó nyujtand esténkint annyira-mennyire szellemi élvezetet.

A helyi-lap ujéj óta — tervezett — átalakulása el — az az a régi maradt; a szintén tervben volt magyar heti közlöny megszületésétől pedig távolabb vagyunk mint valaha. N. m. t.

T Á R C A.

Egy bokor két virága.

(Történeti beszély.)

Irta Remellay Gusztáv.

(Folytatás.)

Sajátszerű valami a női ész, mert — főleg a szerelmi ügyekben — oly csudálatosan működik, hogy bámulva kell elismernünk, miként a gyorsaság melylyel egymáshoz fűzi gondolatait, és egy perc alatt egész tervet hozván létre, vilámsebesen szövi össze annak minden szálaít a megfoghatatlannal határos. E tekintetben a legbölcsebb férfit sem vetélkedhetik egy csekély miveltségű hölgygyel, s a legügyesebb arslán sem mulja felül a legegyszerűbb falusi leánykát.

Dóra még nem volt magával tisztában arra nézve, mit kelljen s mit fog tenni, de feljajdult szive már az első percben felhívta, hogy mind a mellett a mit atyjától hallott, ne mondjon le álmai létesítése reményéről, hanem kísérje meg ha vajjon nem lehetne-e még, dacára annak hogy — mint atyja mondta, Jenő szerette Jolánt, valósítani saját szive boldogságát.

Habár a hogy s mikép felől nem gondolkozhatott még, de mivel hajlandó volt elfogadni fájó szive felhívását, átlátta, hogy ha küzdeni akar reményei létesüléseért, nem szabad elárulni senki előtt, hogy szereti Jenőt.

S ez sikerült — atyja irányában, de a mint ez eltávolzott, cröt vón rajta szive fájdalma, melynek első rohamában dühösen nyult keblébe, s kivén onnan egy arany szivet, melyben nővére hajából font kis koszoru volt, a földre dobta a testvéri szeretet ezen zálogát, s oly mozdulatot tön lábával, mintha össze akarná tiporni.

E percben lépett be egy nőcseléd, ki szokása szerint az ablakokban álló virágok öntözéséhez látott.

Dóra bosszusan vette fel az arany szivet, de nem tette többé keblébe, hanem az asztalka ládjába dobta.

Azután nagy léptekkel járván le s fel a szobában, mély gondolatokba merült.

Tehát ő! — ő kire mint veszélyes társnéra gondolni sem tudtam, — ő rablá el előlem Jenő szivet — Elrablá! nem, ezt nem akarom hinni. Jenő még nem férje, sőt jegyese sem! miért mondanék hát le a reményről, miért ne kecsagetném magamat azon hittel, hogy ha nem adom meg magamat gyáva áldozat-barányként, hanem tusát kezdek üdvöm fenyegetője ellen megvalósulhatnak szép álmaim.

Az ablakhoz lépett és a nélkül hogy tudta volna szétépte a legszebb rózsát.

Sajátszerű talány szívünk, — folytatá gondolatait — mennyi szép s miveltt ifju versenyzett szerelmemért s szívem hideg maradt hódolataik iránt. S Jenőt nem is ismerem, csak futólag magasztalta őt atyám s im mennyire befészkelte magát szivébe eszményi szerelmem, — mert minden szóban melyet atyám mondott, egy egy éles tűr rejtett.

Ismét jární kezdett.

S miért is mondanék le a szándékról, valósítani szép reményeimet. Ha atyám engedelmevel élvén Jenő meglátogatta is hugomat, a zárdában ott csak tanuk előtt beszélhetett vele, s így nem szólhatott szerelméről.

De hátha levél által tudatta érzeményét, — folytatá gondolatait, ujra az ablakhoz közeledve, — vagy hugom, kiolvasván szemeiből szerelmét, vagy ha nem is ez okból hanem midőn meglátta Jenőt, szive felzudulása következtében belészeretett. — Nem! nem erre még gyermek Jolán; s több valószínűség van a mellett is, hogy mivel tudja Jenő, hogy rövid idő múlva tanuk nélkül beszélhet vele, levél által sem tolmácsolta még előtte szerelmét.

Azt a mit óhajtunk, főleg ha boldogságunk függ tőle hajlandók vagyunk könnyen elhinni.

Igy volt ez Dóránál is.

S ha hugom szivet semmi sem izgatta még fel, ha nem tudja még, hogy szerettetik Jenő által, mit sem vétek a testvéri szeretet ellen, ha megkísérem reményeim s vágyaim valóítását, szólt s a tükörhöz ment.

A tükörbe nézván néhány szempillantásnyi idő alatt szilárd meggyőződésé fejlett ki azon hite, hogy ha őt látta volna Jenő, iránta gyullad szerelemre szive.

Teljes joggal mondhatta, hogy bár mily szép volt is Jolán, mégsem volt szebb nálánál, s így ezen hite a nőhiúság, vagy ha ezen kitétel nem tetszik, a női önbecsérzet szükségképpen következénye volt.

S minél jobban esett neki ezen hit, annál jobban gyönyörködött kecséiben, arcát, mely előbb zord és sötét volt, most a kielégített hiúság, s sikerre számító remény kifejezése élénkitette.

Százszorta szebbé, valódi angyallá lön e percben, midőn közel állt már ahhoz, hogy doemonné fajuljon el.

Mert azzá lön később.

Igen! igen — folytatá gondolatait és bájaiban gyönyörködve mosolygott, — ha előbb lát mint Jolánt, szive irántam lobbant volna fel. — A remény nemtője azt sugja füleimbe, hogy most is, midőn szive lángja nem tápláltatik még a viszonsszerelem vallásolaja által, számíthatok mind annak teljesítésére, a mit oly csábító képekben varázsolt előmbé felhevült képzetem.

Ismét le s feljárt.

Ha Jolán nem tudja még hogy szereti, ha gyermek szive még nyugodtan ver, mi joggal vádolhatna bár ki, még maga Jolán is, ha később megtudja is, hogy egyelőre reá esett Jenő választása. — Ugy van, senki sem fog vádolhatni azért, hogy boldogságomért küzdve magamhoz hódítottam az ifjut kinek szerelmét sem tudta. — Ő mit sem vesz, és én éltem boldogságát veszteném el, ha férjévé lenne Jenő, mert percről percre jobban érzem, hogy szüm nem tudna kivüle mást szeretni.

A szép hölgy talán nem is tudta mily nagy befolyást gyakorolt reá a megsértett hiúság is, mert ez volt a tapaszt, mely főleg össze forrasztá hite clemrészeit.

De atyám azt mondta, hogy Jenő lángolón szereti őt, s ha igen is, nem volt-e már ezer meg ezer példa, hogy oly

ifjak is, kik huzamosabb ideig boldogították egy hölgy viszonyszerelme által, később egy szebb rabjaivá lőnek.

A pillantásban, melyet a tükörbe vetett, annak tolmáclata feküdt, hogy hasonlíthatlanul szebbnek hiszi magát hugánál.

S e hite megbocsátható volt, mert mint a régi kronika — melyet kutfőként használtam — mondja, akkorban hazánk legszebb hölgyei egyike volt.

Miért ne reményleném hát én is, a mi már annyi ezerszer megtörtént, — fogta fel ismét gondolatai fonalát, — miért ne hinném, hogy ha azon sajtyszerű tapintattal, melylyel a természet által felruháztattunk s a nélkül, hogy tovább mennék mint a szüzes illem megengedi, tudatom vele, hogy számíthat szerelmemre, ha azt tenni óhajtja nem áll ellent a csábnak, ha csakugyan már mélyebben begyökerezett volna is szívébe szerelme.

A hit, hogy győzni fog, ha a küzdőterre lép, igéző mosolyt csalt ajkára s szemei percről percre jobban lobogtak.

De hátha már mégis tolmácsolta Jolán előtt szerelmét, s hátha szereti őt hugom? kérde a testvéri szeretet nemtője, nem lenne-e vétek, ha ezen esetben is, vivnék, a kincsért, melyet birni vágyok.

Ismét, s pedig gyorsabban mint előbb járt le s fel a szobában, s arca kifejezése a legélelkebben tolmácsolta, hogy szívében dühös csatát viv az önérdek lidérce, a csak enmagy javát tekintő önzés daemona a testvéri szeretet nemtőjével.

Elfedte szemeit, mintha nem akarna benézni a tükörbe, melyet ez utóbbi tartott elejbe.

Felóránál több mult el s még mindig gondolkozott, s küzdött önmagával, mert a csábító daemon folyvást arra ingerelte, hogy ne gondoljon semmi mással mint saját érdekével, s minden esetre tusára tökélcje el magát reményei valósíthatásáért.

De ezen gondolkozása és nehéz tusája eredménye még nem okozott örömet az önérdek lidércének, mert elvégre leküzdvén ismét s ismét nyilatkozó követeléseit és csábjait, elhatározta, hogy csak azon esetben fog iparkodni megnyerhetni Jenő szereimét, ha nem lobbant még iránta szerelemre Jolán szive.

(Folytatatik.)

Heti szemle.

— Valahára határozottabb lépések is tétetnek a budai közörlüde fölépíttetésére. Mint hiteles forrásból hallottuk, ez évi tavasz folytán fognak ezen kiáltó szükségét fődözendő országos intézetnek építéséhez. Az e célra szükséges kézművesek nagyobbára budapesti hazánkfiaiból választvák, kiknek f. március közepéig le kell tenniök a követelt cautiót. A kézművesek leköttelezik magokat az egész közörlüdei épületet három év alatt föllállítani. Ha az örüldének rég tervezett sőt rég meg is határozott építés kezdése ennyire késett, s a kezdeményezés oly hosszú időbe került oly építésnél, melynek nervus rerum gerendarum-ja halomra van gyűjtve, mit várjunk azon tervezett egyetemi kóroda — és közkörháznak létrejöttéről, melynek se építési se föntartási pénzalapja kimutatva nincs? — Mikor ily nagyszerű intézet építéséről van szó, mint az országos közörlüde, óhajtjuk, hogy az, ha csakugyan létrejö, ne csak építési szempontból legyen célszerű, hanem célszerű legyen a szenvedő szerencsétlenek számára, kik oda jutni fognak, célszerű legyen tehát orvostudományi szempontból.

(Orv. Hlp.)

— A „Szegedi Híradó“ lelkesen sürög egy Dugonics Andrásnak Szegeden felállítandó emlékszobra mellett.

— A szegediek szükölködő horvátországi testvéreink javára szini előadást rendeztek, melynek jövedelme 118 ft. és

a Szegedi Híradó szerkesztőségénél begyűlt 14 ft. a zágrábi „Narodne Novine“ című lap szerkesztőségéhez küldettek

— Kolozsvárott f. hó 12-én Lammermoori Lucia opera került színre, Bodorfi, Fridrichné és Jekelfalusy közreműködése mellett. Nálunk az operák egy idő óta csak bohozatoknak tekinthetők.

— Több vidéki magyar lap keletkeztéről rebesgetnek, ugymint Újvidéken, Nagy-Kanizsán, Pécssett, Debrecenben akarnak ilyent életbe léptetni. Bécsben szintén terveznek állítólag; kitelnék, de nem valószínű.

— Lapunk mult számában közöltük, hogy herceg Eszterházy leküldendi nagyszerű képtárát a nemzeti muzeumba, hol a többi tárgyak közt fog kiállíttatni. Most biztos forrásból hozzá tehetjük örvendetes toldásaul e hirnek, hogy a muzeumunk összes képtárát háromszorosan meghaladó gyűjteményt a nagylelkű herceg nem viteti többé vissza Bécsbe, hanem a nemzeti muzeumnak ajándékozza azon kikötéssel, hogy Eszterházy képtár legyen a neve. E nagyszerű képtár örét a herceg maga fizeti. Ha e dicső példa több főurat indítana követésre, muzeumunk műkincsekben egyike leend a leggazdagabbaknak.

— A Buda-pesti Szemle XXIV. és XXV. füzetét éppen most vettük. Valamint növekszik a füzetek száma, épen úgy emelkedik azok irodalmi értékessége is. A jelen füzetek is eléggé tanusítják, hogy e vállalat méltán érdemli az általános nemzeti pártoltatást, mi reméljük be is fog következni azon mértékben, minőt Csengery A. ernyedetlen irodalmi munkássága s vállalatának mübecse méltán érdemelnek. A jelen füzetek tartalma: „Emlébeszéd Kazinczy Ferenc felett.“ (Kolozsvárott, okt. 27. 1859.) — Gyulai Páltól. — „A nemzetgazdasági eszmék és elméletek története.“ — Harmadik közlemény. — A physiocraták. — Kautz Gyulától. — Emlébeszéd Szász Károly felett, — Kemény Zsigmondtól. — János király és a diplomacia. — Hetetik közlemény. — Szalay Lászlótól. — A Finnek története. — Finn eredeti után. — Fábian Istvántól. — Zrinyi és Tasso. — Második közlemény. — Arany Jánostól. — A török uralkodás Magyarországon. — Második közlemény. — Salomon Ferentől. — Legujabb utazások északi Afrikában. — Barth utazásának III. IV. és V-ik kötete. — Hunfalvy Jánostól. — Irodalmi szemle. — Tennyson Alfréd. Költői jellemrajz Montégut után. Beöthy Ákostól. — Adam Bede. By George Eliot. Szász Károlytól. — Fölfedezések és találmányok. — II. Az új bujdosó a nap és Merkur közt. — Szabó Józseftől.

— (Uj satyrikus lap) Emich Gusztáv mint tulajdonos „Bolond Miska“ című karrikaturai hetilapra kapott engedélyt, melyet Bolond Miska és a Zöld ördög (két humoristikus füzet és naptár koryphaeusai) főmunkatársasága mellett Tóth K. a napokban fog megindítani.

— Erdélyi muzeum. E már zsenge korában izmos nemzeti közintézet f. é. febr. 25-kén tartotta első tudományos ülését. A lelkes alapító-elnök nagy hatású megnyitó beszéde után Torma Károly ur nagyérdékű archaeologiai értekezést olvasott fel, mely Erdélynek római korára vonatkozott, s a megmagyarázott feliratok folytán a Peutingerféle földabrosz több tételeit világosabban localizálta. Ez után a közkedvességű Gyulai Pál adott elő nem hosszú, de nagyon érdekes dolgozatot e cím alatt: „Adalékok a népköltészethez,“ mely több erdélyi népköltemény ismertetését tárgyalta. — Tehát tetteleg folyamatba jött már most testvérintézetünk közhasznú munkássága; s mi nem tehetünk jobbat, mint ha jelentésünket a nagyméltóságú elnök gr. Mikó Imre malasztos szavaival végezzük, s mi is szívből óhajtjuk, vajha a mindenható isten kegyelme jövendő idők szellemi gyümölcszeiben tenné oly áldottá e napot, hogy arra a késő századok boldogabb szülöttei is hálával emlékezzenek, tenné oly sikeressé az erdélyi muzeum-egyesületnek, és időnkinti igazgató választottságának munkálkodásait, hogy azok az irodalomnak díszére váljanak s a hazai mivelség történetében emlékezetes nyomokat hagyjanak.

Temesvári ujdonságok.

* A történetíró valódi éltető elemei az okiratok, és a kortársak jegyzetei; ezekből meríti ő a legbiztosabb adatokat arra, hogy az ő tudománya valóban magistra vitae lehessen. De vajmi sokszor oly furfangosságokat találunk ezen forrásokban is, hogy bizony oly szent ihlettel nem közeledhetünk hozzájuk, mint az ind a Ganges-hez. Többi közben egy tisztviselője a magyar kir. udvarnak 1551-ben a hazai történeteket elbeszélvén, Temesvár leírását is adja, hogy a temesvári erőde egészséges forrásviz bugyog, mely hosszas és mély furások által nyeretett a kemény sziklából, mellette jó vizfogók (cisternák) is vannak. Továbbá: a vár alatt fekszik Temesvár körülbelül 2000 házzal stb. (Lásd a magyar akadémia által kiadott magyar történelmi emlékekben az okmánytár II. kötetét 259 és 260 lap.) Nem ugy hangzik-e a leírás, mintha a karpátok vagy Erdélynek valami fellegváráról volna szó? A dolog annál feltűnőbb, mert több ízben forogtak már kezünkben régi kronikák, városok képrajzával, melyek közt Temesvárt is hegyes-völgyes vidékben elterülve szemlélhettük. Pedig bizony, bár mi sok körülmény változott már édes jó hazánkban, a jó anyaföld nem változott, és Temesvárott az egész láthatáron ma nem lehet hegyeket látni, a minek bizony századok előtt is ugy kellett lenni. Az oklevelek szabatoság hiányáról szólván eszünkbe jut IX. Pius pápa egy saját aláírása és 1859. évi július 13-án kelt levele Csajághy Sándor püspökhez ily hátcimmal: fratri episcopo csanádiensi ac temesváriensi. Azon elvek nyomán, melyek a történetíró az oklevelek kibányázásánál vezérlik, azon eredményre kellene jutnunk, hogy Magyarországon a csanádi mellett egy temesvári rom. kath. püspökség is létezett, a mi azonban, hogy nem létezett, valamennyien tudjuk.

* A mult léten a céhek főnökei a polgármesteri hivatalba voltak meghíva, a hol nekik az új ipartörvény magyarosított. Elismerést érdemel a polgármesternek azon felszólítása, hogy a változott viszonyok következtében az ipartestületek historiai emlékeiket, ugymint régi szabályokat, pecséteteket stb. beküldjék, hogy a város levéltárában őriztessenek.

Delia Regina k. a. mult vasárnapon búcsuelőadását adta a színházban, Bauernfeld „Krisen“ című vígjátékával, mely egyszersmind jutalomjátékul is szolgált. Hír szerint a tisztelt művész 100 forintot nyert egy előadásra. Midőn azonban nyolcszori fellépése (közte csak kettő bérletben) mindannyiszor zsufolva telt házban történt — az utolsó napokban a zenekart is kimozdították helyéből, és azt a közönségnek engedték át — és a tetszés mindig a legzajosabban nyilatkozott, ezt a kisasszony gyönyörű művészetének jeleit vehetnék, ha mások — talán illetékesebbek — már meg nem előztek volna bennünket ítéletünkben.

* Hetivásári árak március 16-án. Buza legjobb 4 ft. 90 kr., közép 4 ft. 75 kr., legesekélyebb 4 ft. 30 kr. — Kétszeres 3 ft. 60 kr. — Rozs 3 ft. 10 kr. — Árpa 2 ft. — Zab 1 ft. 50 kr. — Tengeri 2 ft. 60 kr. — Széna 2 ft. 50 kr. — Szalma 1 ft. 20 kr. a. é.

A PESTI LÓVERSENYEK SOROZATA 1860.

(Május 28. 30. 31.)

(Folytatás)

IV. Eszterházy-díj: 500 for.

Ebből 400 for. az első lóé, 100 for. a másodiké. Futhat az ausztriai birodalomban született minden ló. — Száz lépéssel a nyerőpont előtt kezdve egyszer körül. 3é. 92. ft. 4é. 114 ft. 5é. 120 ft. 6é. s idősbre 122 font, ménre 2 fontal több. Nemzei díj nyertesére 3 fontal több. — Tét: 90 forint; 30 forint bánat; a tétosz két harmada az első, egy harmada a második lóé. Bejelentés márc. 31-ig.

V. Pesti díj. 200 arany ezüst billikomban.

1859, 1860. és 1861. évre alapítá több pestvárosi lakos. Futhat minden Magyarországon született ló. A határozóptól kezdve egyszer körül a nyerőpontig. Teher: 3é. 93 ft., 4é. 113 ft., 5é. és idősbre 119 ft. Ménre 2 fontal több, félvérré 7 fontal kevesebb. Tét 20 arany, fele bánat. A tét- és bánatosz fele az első, fele a második lóé. Aláírás és nevezés márc. 31.

VI. Mezei gazdák díja.

Az első ló 100 for., a második 75 for., a harmadik 25 for. nyer. Futhatnak mezei gazdák saját lovai. Bejelentés a futás napjáig.

Második nap. Szerda május 30.

I. Gr. Kinsky Octavian díj 500 forint.

1859. 1860. és 1861. évre. 1 mf. Futhat az ausztriai birodalomban született és nevelt minden 3 éves ló. Teher: kancára és paripára 95 font, ménre 3 fontal több. Tét 100 for. f. v. f. Tíz aláírással a 2-ik ló kettős tételt kap. Aláírás és nevezés márc. 31.

II. Gr. Károlyi István megújított tétversenye 500 ft.

Bel- és külföldi minden mén s kancának 1854-től 1863-ig bezárólag, azaz 10 évre biztosítva. — Távolság 2/4 angol nfd. — Tét minden lóért 500 for.; bánat 200 for. A második lóé 1000 for. Teher 3é. 85 font; 4é. 105 font; 5é. 111 font; idősbre 115 font; ménre 3 fontal több; e díj nyereséjére minden évben 5 fontal több. — Bejelentés minden évben március 31-ig.

III. Vadász-verseny (Hunter-Stakes)

kapcsolatban az eddigi ostordíjjal 3 mf. — Tétel 25 for. 10 for. bánat; futhat minden félvér ló — Teher: 4é. 120 ft.; 5é. 125 ft.; 6é 130 ft.; id. 135 ft. — Külföldi lóra 5 fontal több, angol lóra ennél is 5 fontal több. — Lóra, mely a futás végeig a pályán megjelent, külön 5 fontal több, mely pedig a verseny lejártáig nyertes volt, szintén 5 fontal több. — Ménlóra mindezeknél 3 fontal több. — 12 aláírás kell, hogy e verseny létesüljön. — A 2-dik ló kétszeres tételt kap. Urlovarok a szokott színében. — Az aláírás kötelez 1860. évig bezárólag. — Csak egy évre aláíró 100 for. tételt fizet; süss vagy fizess — Eddig 18 aláírás. Aláírni és nevezni lehet május 1-ig.

(Folytatás következik.)

Szerkesztői távirtda.

A küldeményeket Heufeldről, Boocsárról, Versecről és Facsetről megkaptuk.

A. F. urnak Szabadkán. A tavalyi ügy még nincs rendbe hozva.

Gh. urnak Tatán. A hiányt kipótoltuk.

P. J. urnak helyben. Ismételve kinyilatkoztatjuk, hogy verseket be nem veszünk.

A Szegedi Híradó t. c. szerkesztőségének. A tévedésről sejtelmünk nem volt, most már segítve van rajta.

P. Otto urnak Prágában. Szívesen megkísértjük szerencsénket.

S. J. urnak Pesten. A változott viszonyok közt is elfogadjuk Tinódit. A bölcselmi értekezés nem lapunkba való.

Kh. E. urnak Brassóban. A karácsonyi cikket csakugyan elküldtük a szomszédnak. Eltévedését sajnáljuk, de nem a mi hibánk.

Kiadó és felelős szerkesztő Pesty Frigyes.

H I R D E T E S E K.

8200. szám.

5. sz.

Cs. k. szabad. osztrák államvasutttársaság.

H I R D E T E S.

F. évi február 18-ától kezdve további rendelkezésig a második számú személyvonat minden szombaton estveli 5 óra. 30 perckor Baziásról Temesvárra el fog indítani, mely is a

cs. kir. szabad. első Dunagőzhajózási társaság Orsováról jövő személyszállító hajójával érintkezvén, az utaztatási kapcsolatot a 2-ik számú személyvonattal Temesvárról Bécsig létrehozta. A hajónak nagyobb elkészési eseteiben a t. c. utazók külön vonattal Temesvárra fognak hozatni, hogy a 4-ik számú vegyes és személyvonathoz csatlakozhassanak, mely onnan reggeli 5 óra 30 perckor Pestre és Bécsbe elindul.

Bécs február 17-én 1860.

A főigazgatóságtól.

(2-3)

Nyomatott Hazay M. és fia Vilmos betűivel Temesvárott.

Teljes számú példányokkal még szolgálhatunk.